

EU:n ja Singaporen välinen vapaakauppasopimus

EU:n ja Singaporen välinen vapaakauppasopimus tuo vakautta ja ennakoitavuutta jo ennestään avoimille markkinoille. Se purkaa kaupanesteitä ja parantaa suomalaisyritysten pääsyä palvelukaupan ja julkisten hankintojen markkinoille.

Sopimus tuli voimaan marraskuussa 2019.

EU ja Singapore ovat sopineet myös investointisuojasopimuksen.

Singapore

- SINGAPORE ON PIENI NOIN 5,7 MILJONNAAN ASUKKAAN MAA, JONKA BKT KASVAA TASAISESTI. VUONNA 2018 KASVU OLI 3,1%.
- SINGAPORE ON MAAILMAN AVOIMPIA TALOUKSIA JA HELPOIN MAA TEHDÄ LIIKETOIMINTAA MONELLA ERI MITTARILLA MITATTUNA.
- SINGAPORE ON SUOMEN JA EU:N TÄRKEIN KAUPPAKUMPPANI KAAKKOIS-AASIASSA.
- SUOMEN JA SINGAPOREN VÄLISEN KAUPAN ARVO OLI VUONNA 2018 N. 980 MILJ. EUROA. VUONNA 2018 TAVARATUONTI SUPISTUI NOIN 5 % EDELLISVUOTEEN NÄHDEN VIENNIIN KASVAESSA HIEMAN ALLE PUOLI PROSENTTIA.
 - TAVARAVIENTI OLI VUONNA 2018 186 MILJ. EUROA, TUONTI 167 MILJ. EUROA
 - PALVELUKAUPAN VIENTI OLI VUONNA 2018 361 MILJ. EUROA, TUONTI 266 MILJ. EUROA

TOP 3 VIENTITUOTETTA 2018

STAATTISET MUUTTAJAT 13 MILJ. EUROA

ENTSYMIT 10 MILJ. EUROA

VAIHTOVIRTAMOOTTORIT 9,3 MILJ. EUROA

TOP 3 TUONTITUOTETTA 2018

ÖLJYT (KESKIRASKAAT, KAASU-) 98 MILJ. EUROA

TEKOHENGITYSLAITTEET JA MUUT HOITOLAITTEET 6,5 MILJ. EUROA

LÄÄKKEET 6,3 MILJ. EUROA

Singapore on avoin, dynaaminen ja poliittisesti erittäin vakaa yhteiskunta. Se on säilyttänyt asemansa ASEAN:n (Kaakkois-Aasian yhteistyöjärjestö) alueellisena liiketoiminnan keskuksena. Singaporella on maailman paras liiketoiminta- ja investointiympäristö, se on tärkeä finanssikeskus ja maailman kilpailukykyisin valtio. Rajallisten resurssiensa vuoksi saarivaltio on ulkomaankaupasta riippuvainen talous, joka toimii porttina Aasian markkinoille.

Singapore on Suomen ja EU:n tärkein kauppakumppani Kaakkois-Aasiassa. Kolmasosa EU:n ja ASEAN-maiden välisestä kaupasta käydään Singaporen kanssa ja noin 10 000 EU-yritystä on sijoittautunut maahan. EU on Singaporen suurin kumppani palvelukaupassa ja toiseksi tärkein tavara-kaupassa. EU:lle Singaporen merkitys on luonnollisesti pienempi, mutta palvelukaupassa Singapore on EU:n neljänneksi suurin kauppakumppani.

Sopimus viitoittaa tietä EU:n pitkän aikavälin tavoitteelle solmia alueellinen vapaakauppasopimus ASEAN-maiden kanssa. Singaporen ohella neuvottelut Vietnamin kanssa on saatu päätökseen. Neuvottelut vapaakauppasopimuksesta on aloitettu myös Malesian, Thaimaan, Filippiinien ja Indonesian kanssa.

Singapore tarjoaa kiinnostavia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisten yritysten vahvuusalueilla, kuten terveyden- ja vanhustenhoito, digitalisaatio ja uusiutuva energia.

Sopimuksen tultua voimaan vientiä harjoittavan yrityksen tulee rekisteröityä niin sanottuun REX-tietokantaan, jotta se voi hyödyntää EU:n ja Singaporen välisen kauppasopimuksen tullietuuksia. Hakemus rekisteröidäksi viejäksi (REX) laaditaan tullilomakkeella 1051s. Alle 6000 euron toimituksille rekisteröintiä ei vaadita.

Lisätietoja:

<http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-singapore-agreement/>

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=961>

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=50085&contentlan=1&culture=fi-FI>

<http://tulli.fi/sahkoiset-palvelut/lomakkeet/lupien-hakemuslomakkeet>



Sopimus luo hyvät puitteet kaupan kasvattamiselle alueella

Sopimus parantaa edellytyksiä Singaporen tarjoamien yritys- ja kuljetustoimintaan liittyvien mahdollisuuksien täysimääräiselle hyödyntämiselle alueella. Singaporella on tällä hetkellä yli 20 voimassa olevaa kahdenvälistä ja alueellista vapaakauppasopimusta, ml. Kiinan ja USA:n kanssa. Sopimuksen myötä EU:n kilpailuasema Singaporen markkinoilla paranee myös suhteessa näihin maihin.

- *Tavarakaupassa sitoudutaan tullittomuuteen*

Tavarakaupan vastavuoroinen tullien poistaminen on yleensä yksi vapaakauppasopimusneuvotteluiden merkittävimmistä tavoitteista. Singaporen osalta tilanne on poikkeuksellinen, sillä se sovelsi tullittomuutta valtaosaan tavarakaupan nimikkeistä jo ennen sopimusta. Ilman sopimusta Singaporella oli kuitenkin oikeus nostaa tulleja, koska se ei ollut sitoutunut tullittomuuteen Maailman kauppajärjestö WTO:ssa. Näin ollen on tärkeää, että sopimuksen myötä tullit sidottiin EU-kaupassa pysyvästi nolliin, mikä luo ennakoitavuutta EU-viejille. Tämä on tärkeää erityisesti autojen ja alkoholin viennin osalta.

Suomen vienti Singaporeen on jakautunut tasaisesti useisiin eri tuotteisiin, kuten koneisiin ja laitteisiin (ml. terveysteknologiatuotteet), niiden osiin, maitojauheeseen ja erilaisiin kemianteollisuuden tuotteisiin. Merkittävimmän yksittäisen tuotekategorian vuonna 2018 muodostivat staattiset muuttajat (13 milj. euroa).

Ennen sopimuksen voimaantuloa noin puolet singaporelaistuotteiden tuonnista EU-alueelle oli tullivapaata. Sopimuksen voimaan tulon myötä EU vapautti heti 80 prosenttia Singaporen tuonnista. Kauppa vapautuu lähes kokonaan 3–5 vuoden siirtymäaikojen jälkeen. Siirtymäaikoja sovelletaan etenkin maataloustuotteisiin, mutta myös tekstiileihin, polkupyöriin ja urheilujalkineisiin. Osaan hedelmistä ja vihanneksista sovelletaan jatkossakin tulohintajärjestelmää.

Suomeen tuodaan Singaporesta ennen kaikkea keskiraskasta öljyä ja kaasuöljyä (yhteensä noin 99 milj. euroa vuonna 2018). Muita tuontituotteita ovat kemikaalit, kannettavat tietokoneet, kovalevyt ja keskusyksiköt, terveysteknologiatuotteet ja lääkkeet. Jatkossa suomalaiset kuluttajat hyötyvät poistuvista tulleista, kun esimerkiksi kodintekstiilien, vaatteiden, urheilu- ja muiden jalkineiden 6 – 17 prosentin tullit laskevat nolliin, osittain 3 – 5 vuoden siirtymäaikojen puitteissa.

Tavaroille myönnetään sopimuksen perusteella tullivapaa kohtelu, mikäli ne ovat peräisin joko EU:sta tai Singaporesta. Sopimuksessa alkuperän määrittelyä on kuitenkin laajennettu niin, että tuotteisiin voi sisältyä myös muissa ASEAN-maissa valmistettuja osia ja raaka-aineita. Tämä niin sanottu ASEAN-kumulaatio mahdollistaa laajempien hankintaketjujen hyödyntämisen tietyissä tuotteissa.

- *Sopimuksella puretaan tavarakaupan esteitä ja parannetaan ennakoitavuutta*

Sopimuksella puretaan EU:n ja Singaporen välillä olevia sääntelyn eroavaisuuksia, jotka muodostavat esteitä sujuvalle kaupankäynnille. Standardien, teknisen sääntelyn ja vastaavuuden arvioinnin tulee jatkossa perustua lähtökohtaisesti kansainvälisiin standardeihin. Singaporen tulee käyttää kansainvälisiä standardeja ja ohjeistusta muun muassa Suomelle kiinnostavissa terveysteknologian laitteiden hyväksynnässä.

Lisäksi kaksinkertaisia ja hankalia testausprosesseja tulee välttää. Jos esimerkiksi elektroniikkatuote on todettu turvalliseksi EU:n markkinoilla, se tulisi katsoa turvalliseksi myös Singaporessa. Samoin autojen tuonnissa Singapore tunnustaa EU:n standardit eikä ylimääräistä testausta vaadita. Singapore hyväksyy myös jatkossa EU:n tekstiilimerkinnot sellaisinaan.

Sopimuksessa on myös erillinen luku uusiutuvan energian kaupan esteiden poistamiseksi. Tavoitteena on kannustaa vihreää kasvua EU:n markkinoilla ja Singaporessa.

Vapaakauppasopimuksilla ei lasketa elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden turvallisuuteen liittyvää suojaa tai poisteta niitä koskevia vaatimuksia. Tavoitteena on kuitenkin vaatimuksiin liittyvien hyväksymismenettelyjen helpottaminen. Singaporen kanssa on sovittu, että Singapore arvioi ja hyväksyy EU:n tarkastusjärjestelmät kokonaisuudessaan, yksittäisten laitosten sijaan.

- ***Tulliyhteistyö ja kaupankäynnin sujuvoittaminen***

Singapore on keskeinen kauttakulkumaa alueelle suuntautuvalla viennillä. Sen satama on maailman toiseksi vilkkain konttisatama.

Sopimuksen myötä EU ja Singapore tiivistävät tulliyhteistyötä menettelyjen yksinkertaistamiseksi, yhdenmukaistamiseksi ja uudistamiseksi siten, että kustannukset laskevat. Yhteistyön ja valtuutettujen viejien vastavuoroisen tunnustamisen kautta tuetaan toimitusketjuja. Sopimuksessa kannustetaan myös yhden luukun periaatteeseen paperityön nopeuttamiseksi. Lisäksi tarkastusten tulee pohjautua riskianalyysiin, turvallisuusnäkökohtia toki unohtamatta.

- ***Palvelukauppaan ja investointeihin toiminnallista varmuutta***

Palvelukaupan osuus Singaporen taloudesta on noin 75%. Singapore on alueellisesti tärkeä palvelukeskus monilla toimialoilla. Sopimus lisää toiminnan ennakoitavuutta ja luo toimijoille tasavertaisia mahdollisuuksia. Mahdollisuudet palvelukaupan kasvattamiseksi on yksi sopimuksen keskeisimmistä saavutuksista.

Singapore on avannut markkinoitaan ilman sektorikohtaisia rajoituksia useilla Suomelle tärkeillä ventialoilla, kuten rakennus-, tietokone-, tutkimus- ja kehityspalveluissa, johdon konsultointipalveluissa ja arkkitehtipalveluissa. Sopimus takaa mm. EU:n televiestintäpalveluita tarjoaville yrityksille pääsyn Singaporen verkkoon. Sopimus luo myös puitteet tilintarkastajien, arkkitehtien, insinöörien ja lakimiesten pätevyyden vastavuoroiseksi tunnustamiseksi.

- ***Julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa uusia mahdollisuuksia***

Singaporen julkisten hankintojen markkinoiden arvo on noin 20 miljardia euroa vuodessa. Yrityksillä oli jo ennen sopimusta verrattain hyvä pääsy Singaporen julkisiin hankintoihin WTO:n julkisten hankintojen sopimuksessa tehtyjen sitoumusten ansiosta. Vapaakauppasopimus lisää markkinoillepääsyn mahdollisuuksia sisällyttämällä sopimukseen uusia hankintayksiköitä kuten Singaporen ympäristöviranomaisen ja energiamarkkinaviranomaisen. Sopimus parantaa myös Singaporen hankintamenettelyjen läpinäkyvyyttä.

- ***Teollis- ja tekijänoikeuksille parempi suoja***

Sopimus vahvistaa jo nykyisin varsin korkeaa teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa. Yleisten periaatteiden ohella sovittiin muun muassa tekijänoikeuksiin ja lähioikeuksiin, tavaramerkkeihin, maantieteellisiin merkintöihin, malleihin patenteihin ja toimeenpanoon liittyvistä kysymyksistä. Sopimus sisältää esimerkiksi määräyksiä oikeuksien toimeenpanosta rajalla, eli tulliviranomaisten mahdollisuuksista pidättää väärennettyjä tavaroita. Esiintyjät ja tuottajat ovat sopimuksen mukaan oikeutettuja kohtuulliseen korvaukseen musiikin soittamisesta yleisillä paikoilla, mikä on parannus aikaisempaan tilanteeseen nähden.

- ***Kestävä kehitys ja ympäristö***

Sopimuksessa osapuolet sitoutuvat olemaan heikentämättä ympäristöä tai työelämää koskevia normeja kaupan tai investointien houkuttelemiseksi. Kaupan ja investointien panostusta kestäväan kehitykseen halutaan tukea muun muassa vapaaehtoisuuteen perustuvien yritysten yhteiskuntavastuualoitteiden ja luonnonvarojen kestävien hallintakäytäntöjen kautta. Sopimuksessa huomioidaan erityisesti metsä- ja kalaresurssien kestävä hoito, tuotanto ja kauppa. Sitoutuminen ratifioitujen Kansainvälisen työjärjestön (ILO) sopimusten tehokkaaseen toimeenpanoon vahvistetaan ja kannustetaan ratifioimaan myös sopimukset, joihin osapuolet eivät ole vielä liittyneet.

EU:n ja Singaporen välinen investointisuoja sopimus

- *Investointeja edistetään ja suojataan*

EU ja Singapore ovat sopineet myös investointisuoja sopimuksen. Tavoitteena on parantaa sijoitusympäristöä sopimuksen osapuolten välillä. Sopimuksella varmistetaan sijoitusten suoja ja se sisältää muun muassa sijoittajien sekä sijoitusten kohtelustandardit ja määräykset pakkolunastuksesta asianmukaisine korvauksineen.

Sopimus turvaa samalla osapuolten lainsäädäntöoikeuden ja pyrkimykset saavuttaa oikeutetut politiikan tavoitteet, kuten kansanterveys, turvallisuus ja ympäristön suojeleminen. Sääntely ei kuitenkaan saa tehdä tyhjäksi sopimuksen kohtuullista ja oikeudenmukaista kohtelua, kansallista kohtelua eikä suosituimmuuskohtelua koskevia velvoitteita.

Riitojenratkaisun riippumattomuutta, asiantuntevuutta ja avoimuutta turvataan. Sopimuksessa perustetaan uudistettu investointituomioistuinjärjestelmä, joka sisältää muutoksenhakumenettelyn. Tuomioistuinten jäsenten tulee olla oikeudellisiin virkoihin asianmukaisen pätevyyden omaavia henkilöitä ja heille asetetaan tarkat eettiset säännöt.

Sopimuksen osapuolet sitoutuvat myös tavoittelemaan monenvälisen investointituomioistuimen perustamista muiden kiinnostuneiden kauppakumppaneiden kanssa.

Sopimuksen voimaantulo edellyttää kaikkien EU-jäsenvaltioiden kansallisia ratifiointitoimia.

